

अनुसूचित जाती उपयोजना सन
२०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत
योजनांचा निधी वितरीत करणेबाबत.
(हिवाळी अधिवेशन २०२५ पुरक मागणी)

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: SJSA-D20032/62/2025-SJSA-ARTHASANKALPA/अर्थसंकल्प (विघयो)

विस्तार इमारत, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२,

दिनांक :- २१ जानेवारी, २०२६

वाचा -

- १) केंद्र शासनाच्या अर्थ मंत्रालयाचे पत्र क्रमांका F. No.१ (१३)/PFMS/२०२०, दि. १६.०२.२०२३
- २) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक संकीर्ण-१०१८/क्र.४६/अर्थोपाय, दि. ०५ डिसेंबर, २०२३
- ३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक अर्थसं २०२४/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि. ०७ एप्रिल, २०२५
- ४) शासन परिपत्रक, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्र.विघयो-२०२५/प्र.क्र.५८/अर्थसंकल्प, दि. १५ एप्रिल, २०२५
- ५) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक पूरक २०२५/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि. १४ जुलै, २०२५
- ६) शासन परिपत्रक, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्र. SJSA-D20032/62/2025-SJSA-ARTHASANKALPA दि. ३०.०७.२०२५
- ७) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक पूरक २०२५/प्र.क्र.८४/अर्थ-३, दि. ०५ जानेवारी, २०२६

परिपत्रक

केंद्र पुरस्कृत योजनांसदर्भात केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेला केंद्र हिश्याचा निधी व समरूप राज्य हिश्याचा निधी विहित मुदतीत सिंगल नोडल खात्यात वर्ग करण्याबाबत वित्त विभागाने संदर्भ क्र. (०२) येथील दि. ०५ डिसेंबर, २०२३ च्या शासन परिपत्रकान्वये आवश्यक सूचना निर्गमित केल्या आहेत. वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. (०३) व (०५) येथील शासन परिपत्रकान्वये सन २०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा निधी एकूण अर्थसंकल्पीय तरतुद व पुरवणी मागणी (जुलै, २०२५) द्वारे अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली तरतुद १०० टक्के मर्यादित बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात आला आहे. या पार्श्वभूमीवर संदर्भ क्र. (०४) व (०६) येथील शासन परिपत्रकान्वये अनुसूचित जाती उपयोजना २०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी करण्यात आलेली मूळ अर्थसंकल्पीय तरतुद (केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा) व पुरवणी मागणी (जुलै, २०२५) द्वारे अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली तरतुद १०० टक्के प्रमाणात बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात आला आहे.

२. आता, वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. (०७) येथील परिपत्रकान्वये, केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी पुरवणी मागणी (डिसेंबर, २०२५) द्वारे अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली तरतुद केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा निधी सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांना १०० टक्के प्रमाणात बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात आला आहे.

३. या पार्श्वभूमीवर या परिपत्रकान्वये अनुसूचित जाती उपयोजना २०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी पुरवणी मागणी (डिसेंबर, २०२५) द्वारे अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली तरतूद (केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा) १०० टक्के प्रमाणात बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात येत आहे.

४. या अनुषंगाने वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. (०७) येथील दि. ०५ जानेवारी, २०२६ च्या शासन परिपत्रकातील सूचना विचारात घेऊन, अनुसूचित जाती उपयोजनेअंतर्गत प्राप्त होणाऱ्या केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या निधी वितरणाबाबत आवश्यक ती कार्यवाही करावी :-

१) संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाच्या अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव यांनी केंद्र शासनाकडून वितरीत करण्यात आलेल्या निधीबाबतचा वितरण आदेश केंद्र शासनाकडून मिळवून सदर निधी राज्याच्या एकत्रित निधीत जमा झाल्याची खातरजमा वित्त विभागाच्या अर्थोपाय शाखेकडून प्रत्येक कार्यालयीन दिवशी त्या विभागास पाठविण्यात येणाऱ्या ई-मेलच्या आधारे त्यांच्या स्तरावरच करून घेण्यात यावी. अनुसूचित जाती उपयोजनेअंतर्गत ज्या योजनांच्या बाबतीत केंद्र शासनाकडून वितरीत झालेला निधी राज्याच्या एकत्रित निधीत प्राप्त झाला असेल, अशा योजनांच्या बाबतीत सदर केंद्र हिशाचा निधी त्यास समरूप राज्य हिशाच्या निधीसह सिंगल नोडल खात्यावर वर्ग करण्यासाठी तात्काळ वितरीत करण्यात यावा व केंद्र शासनाने दि. १६ फेब्रुवारी, २०२३ च्या पत्रान्वये विहित केल्यानुसार केंद्र शासनाकडून प्राप्त सदर निधी राज्याच्या एकत्रित निधीत जमा झाल्यापासून ३० कॅलेंडर दिवसांमध्ये समरूप राज्य हिशासह निधी संबंधित योजनेच्या सिंगल नोडल खात्यावर जमा केला जाईल, याची दक्षता घ्यावी.

२) याकरिता केंद्र शासनाकडून निधी प्राप्त झाल्यानंतर ९० दिवसांच्या कालावधीत निधी वितरणाचे आदेश निर्गमित केले जातील व कोषागारात देयक सादर करून कोणत्याही परिस्थितीत ३० कॅलेंडर दिवसांपूर्वी असा निधी संबंधित योजनेच्या सिंगल नोडल खात्यामध्ये जमा केला जाईल, याची खातरजमा संबंधित प्रशासकीय विभागाने करावी. यासाठी नस्ती सामाजिक न्याय विभागाकडे तसेच वित्त विभागाकडे पाठविण्याची आवश्यकता नाही.

३) यानुसार कार्यवाही करण्याची तसेच, केंद्र शासनाचा निधी राज्याच्या एकत्रित निधीत प्राप्त झाल्याशिवाय निधी वितरीत केला जाणार नाही, याची दक्षता घेण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांच्या अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव यांची राहील.

४) अर्थसंकल्पीय तरतूद पुरेशी नसल्यामुळे पुनर्विनियोजनाची आवश्यकता असेल, अशा प्रकरणात, संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्यामार्फत अनुसूचित जाती उपयोजनेअंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या अन्य योजनांच्या बचतीच्या तरतूदी विचारात घेऊन, आवश्यक प्रस्ताव विहित पद्धतीने सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत (केंद्र हिशाचा निधी प्राप्त झाल्यापासून ७ दिवसांत) वित्त विभागास तात्काळ सादर करावेत व पुनर्विनियोजनास मान्यता घेऊन सदर निधी केंद्र हिस्सा प्राप्त झाल्यापासून ३० कॅलेंडर दिवसांत सिंगल नोडल खात्यावर जमा होईल, याची दक्षता घ्यावी.

- ५) मागील वर्षामधील केंद्र शासनाचा निधी चालू वर्षी खर्च करावयाचा असल्यास त्यास आवश्यकतेनुसार यथार्थिती सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग व वित्त विभागाची सहमती घेणे अनिवार्य राहील, ही कार्यवाही देखील ३० कैलंडर दिवसांत पूर्ण करावी.
- ६) केंद्र शासनाच्या दि. १६ फेब्रुवारी, २०२३ च्या पत्रामध्ये नमूद केल्यानुसार व्याज प्रदान करावे लागल्यास, त्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाची राहील.
- ७) अनुसूचित जाती उपयोजना २०२५-२६ अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या (केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा) संभाव्य बचतीच्या तरतुदी वेळीच सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागास कळविण्यात याव्यात. जेणेकरून बचतीच्या तरतुदी प्राधान्यक्रम क्षेत्राच्या योजनांकडे पुनर्विनियोजित करता येतील.

५. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२६०९२९९६४०३५८३२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुचिता सापते)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. विरोधी पक्षनेता (विधानपरिषद विधानसभा), महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
४. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सह सचिव, मुंबई.
५. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे सह सचिव, मुंबई.
६. मा. मंत्री (सामाजिक न्याय) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा. राज्यमंत्री (सामाजिक न्याय) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक.
१०. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, कृषि, पशुसंवर्धन व मत्स्य व्यवसाय विभाग, वन विभाग, ग्राम विकास विभाग, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मृद व जलसंधारण विभाग, नगर विकास विभाग, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, गृह निर्माण विभाग, वस्त्रोदय विभाग, नियोजन विभाग), मंत्रालय, मुंबई
११. महालेखापाल-१ (लेखा व परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई-१/नागपूर-२
१२. प्रधान सचिव, समाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांचे स्वीय सहायक
१३. आयुक्त, समजाकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१४. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई-३२
१५. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई-३२
१६. निवासी लेखाधिकारी, मुंबई-३२
१७. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, मुंबई-३२
१८. सर्व उप सचिव/ अवर सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१९. सर्व कक्ष अधिकारी, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२०. निवड नस्ती, अर्थसंकल्प (विघयो)